

Astudiaeth achos:
Grant Adnewyddu
Menter

Rhanbarth
Sir y Fflint

Sector
Manwerthu a Lletygarwch

Gwerth y prosiect
£6,093 and £5,504

CANOLFAN GREFFT A HEN BETHAU AFONWEN A BWYTY EDENSHINE

*Mae cyrchfan enwog i ymwelwyr yn profi nad
yw adeilad hanesyddol yn rhwystr rhag creu
dyfodol cynaliadwy.*

Gallwch golli eich hunain am nifer o oriau hapus yng Nghanolfan Grefftau a Hen Bethau Afonwen. Dros y 32 mlynedd diwethaf, mae'r busnes teuluol hwn wedi dod yn gyrchfan y mae'n rhaid ei gweld gyda'i chasgliad helaeth o hen greiriau a nwyddau casgladwy, arddangosiadau a gweithdai gan artistiaid gwadd, siop anrhegion â stoc dda a bwyty sy'n arbenigo mewn cynnyrch lleol ffres.

Mae ei leoliad ar lan y dŵr y tu mewn i felin decstilau wedi'i haddasu i gyd yn rhan o'r swyn. Ond mae rhedeg busnes o adeilad hanesyddol yn dod â'i heriau ei hun, yn enwedig pan fyddwch chi'n ceisio lleihau costau rhedeg a gwella eich cymwysterau eco. Yn y gaeaf, roedd y ganolfan yn anodd ei gwresogi ac roedd yn llawn goleuadau stribed aneffeithlon. Roedd grant Adnewyddu Menter yn caniatáu i'r perchnogion Janet Monshin Dallolio a'i gŵr Adrian osod set o ddrisau mynediad gwydr dwbl i atal aer oer rhag chwythu i fyny'r coridor. Ymgwymerodd trydanwr â'r dasg enfawr o osod goleuadau LED yn lle'r holl fylbiau a ffitiadau golau.

Y canlyniad oedd adeilad cynhesach, mwy croesawgar gydag arddangosfeydd wedi'u goleuo'n well – a 14% o ostyngiad mewn costau trydan. "Yn yr amgylchedd economaidd ansicr hwn, mae'n bwysig canolbwyntio ar effeithlonrwydd ynni a chynaliadwyedd y busnes," meddai Janet.

Dyna pam eu bod wedi gwneud cais am grant ar wahân ar gyfer eu Bwyty Edenshine. Lle mae Janet a'i thim yn gweini prydau wedi'u coginio'n ffres, gan gynnwys eu pei cig eidion a chwrw. Fe wnaethon nhw uwchraddio pedair ffenestr, gan gynnwys dwy yn y gegin nad oedd yn agor o'r blaen, gan sicrhau bod gwres yn cael ei gadw'n well mewn misoedd oer, a gwell llif aer yn yr haf. Cafodd rhewgell unionsyth a thri microdon eu disodli gan fodolau mwy ynni-effeithlon.

Roedd y grant hefyd yn golygu y gallent ddefnyddio system pwynt gwerthu electronig (Epos) newydd sbon gyda thil wedi'i uwchraddio a thabledi ar gyfer archebion – a oedd yn gweithio'n berffaith ar fyrddau allanol hyd yn oed yn llewyrch haul yr haf.

"Erbyn hyn, rydym yn gweld archebu'n gynt, gwasanaeth mwy effeithlon o flaen y tŷ ar gegin, a chyfathrebu mwy llyfn rhwng yr holl staff," esbonia Janet. "Mae'n arwain at well profiad i gwsmeriaid a llai o straen i'n tim ffyddlon. Mae ein grantiau Adnewyddu Menter wedi ein galluogi i wneud yr holl waith hwn yn gynt nag y gallem fel arall fod wedi'i wneud – a gweld y gwelliannau ar unwaith. Mae hefyd wedi rhoi'r hyblygrwydd i ni ystyried buddsoddi mewn prosiectau cynaliadwy eraill."